

החובל פרק שמיני בבא קמא

פו.

עין משפט
נר מצוה

חייב כבולן. חמשה דברים: **הידי דמי**. שיהא הזקן כולל חצורה: **לאו כגון שהכפו בו**. דבאין סופו לחזור ליכא למימר דכל כולל חצורה סופו לחזור הוא: **שגלחו**. דלפחמיה ממספיה כולל חצורה: **הי"ג גלחו מהדר הדד היינו צעיינן**. כלומר מה לי שיער מה לי די הא

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כסופו לחזור ממיצת ליה: **נשא**. סם המשיר את השער ואינו ^(ט) חוזר ואיכא זקן דהא אפחמיה ממספיה דמוס הוא: **קרטופני**. בקעים בקעים סקטיון: **מלווחי ליה**. מלאכים לו מחמת חוק הסס: **דנעי לאסויי**. לנעלא דהנך קרטופני: **שצט דהוי מניקד צי כווצי**. לשון מרקד בחנויות: **דנעי אהווי גוויי**. מראה יגיעוע כראשו להראות מניי שחוק כדך הלנייט דהשתא על שירפא הנך קרטופני לא מני מחוי ועל"פ שלל כטלו משאר מלאכה נותן על שצט זו הואיל ומלאכתו כן: **שצט גדולה**. דמי ידו: **ושצט קטנה**. כל ימים שיפול למשכב רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין: **שכלל יוס ויוס**. עד שיחזור לקדמותו נותן לו בכל יוס כמנו שנסכרים פועלים כשוק ללא כשומר קישואין דהא לרצא לא יכיל ליה דמי ידו: **הי"ג הקוטע יד עבד עברי של חצירו**. קוטע ממש דאין סופו לחזור: **ואלל רבו לא פיסח**. שלל כטלו ממלאכה: **פיחס אלל רבו**. אף אלל רבו כגון קוטע את ידו: **וקולן**. ענייט שעשירים: **רואין אודו** ו**אפילו את העשירים**: **כאלוי ידו בו**. ואין שמוין את העני לפי עניונו להקל ולא את העשיר לפי עשירו שהרי אין לדמי כשתו סוף אלל כולן שוין כן: **כפחותים שצט**. פחותים שצטעיים להקל דקיון דנעי הוא כשתו קלה: **סומא אין לו כושט**. לקמן כשתעמין ^(ע"ג): **אלא רבי שמעון סיא**. דליהו נמי לאו כי הדדי משוי להו: **אין לעבדים כושט**. כשתעמין ^(ע"ג): **היא** ^(דף פ"ו): **נתכוון לנייש את זה בו פטור מדשתעמין ליה לרי שמעון גצי קטלא כאלו הן הנשפרין ^(מסדרין דף ע"ג). נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור הכא נמי לא שנת דעתמא דהתם משום וארכ לו הכא נמי כתיב כשתעמין: **שימיקו כשו**. כושט זה ואותו שומא יתן לזן חורין זה: **כדאמר רב פפא**. לקמן ^(ע"ג): דמיכלמו**

לו א מיי פ"ה מהלכות ממרים הלכה ו סמג לאון ריע טוש"ע י"ד סימן תמ"א ס"ג:
לו ב ג מיי פ"ב מהלכות חובל ומזיק הלכה ד סמג ע"ש טוש"ע ח"מ סימן תכ סע"ג י:
לח ד מיי שם הלכה ז ז מיי שם פ"ה הלכה יד סמג ע"ש טוש"ע ח"מ סימן תמ"א סע"ג ז:
לח ה ו מיי שם פ"ד הלכה יג סמג ע"ש:
ז מיי שם פ"ה הלכה יד סמג ע"ש טוש"ע ח"מ סימן תמ"א סע"ג ז:

הנהרות הב"ח

(א) גמ' כפחותין כשתו השתא מני רי מ"מ:

גליון הש"ס

גמ' ושבתי קמנה לרב ע"ן כמותו דף קה ע"ג מוספות ד"ה שלה:

הנהרות מהר"ב

רנשבורג

[א] רוב" ד"ה רבא אמר וכו' ובספריה היה כמותו דף פו ע"ג דקמני חוק מן השבת ממון שהוא עלו י"ל כמי"ה המוספות לענין עבד מניי כנישין דף יב ע"ג ד"ה רפואתו וכו' וע"ש ח"מ:

מוסף רש"י

וצמחה. יבשה (גיטין כ"ג).
שבתי גדולה. הן פחת דמיו לומכר עכשיו כשוק והוא נזק. ולהכי כתיב ליה שבת, שפחת קרי על עכשיו אינו אלל משום שבת, שאינו רחף לשמות מלאכה כשתי ידו עד זמן שחוזר ידו, אלל לשמור קישואים יבשה רחף לאחר שקיל ממנו כח המכה קמא, ושבתי קטנה. היינו כאלו הוא שומר קישואין, שנתן לו כל ימי חלויו שימכר כמטה ממתת חו"ל זה שאינו יכול לשמור קישואים (שם). דמי שבתו שבכל יום ויום, ואין כאן פחת דמי, הואיל וסופו לחזור, אלל לפי שצט על כל יום יתן לו, כל ימי נפילתו למטה יתן שכר אלס שלם לפי מלאכה שהיה רגיל צב, וכשתעמוד ויהא רחף לשמור קישואין ישמור קישואין חוה יתן לו פחת דמי (שם). אין לעבדים ברישת המנייש את העבד, לא חייבמו מורה למת דמי כשתו (סנהדרין כ"ג).

כגון שחרשו. וא"ת ואמאי חייב כבולן הא דמי כולו נותן ולפי ר"י דלעיל ינחא דמכל מקום יש כאן זכר כושט ורפיח אף על גב דשצט ככלל דמי כולו שייך לשנות חייב כבולן משום אחריתי: **שבת גדולה לעבד**. כדי שיהא מצינת רבו צידו שלימה ושצט קטנה לרב אל"פ שניפקיד הרב שאם לא נקטעה ידו או רגלו היה דלי דוולא ואזיל בשליחותיה ועכשיו אין יכול כי אס לשמור קישואין ופחת חשצין ליה השתא כמנה חלה דאמר כפיק קמא דקדושין (דף פ"ו. וס) דאין חייב להשלים דנסתחפה שדהו ואף על גב דחלה ארבע שנים חייב להשלים התם אין עושה שום מלאכה אלל הכא יכול לשמור קישואין או פחת:

רבא אמר ינתן הב"ח לרב גרסינן וכן גרס ר"ח א' ובספריה היה כמותו הכל לעבד וקשה שצט קטנה למה לא יהיה הכל לרב אלל הכל לרב גרסינן שצט קטנה הכל לעמנו ושצט גדולה ילקח קרקע והרב אוכל פירות שמפסקיד הוא כקטיעת ידו ללא מני למילדי דוולא ולמילז בשליחותא אלל לשמור קישואין או פחת: **פיחת אצל רבו**. ל"ג ואלל עמנו לא פיסח פלוגמא דלצני ורצא דהתם כ"ע מודו דינתן הכל לרב אלל גרסינן פיסח אלל עמנו ואלל רבו פלוגמא דלצני ורצא וניהו גס אגירקא זו קשה לר"י לככר אמר זה דפליגי בקוטע יד עבד עברי ואור"י דיש ליישב כדוחק קטע עמנו לא פיסח שמהא צוה פלוגמא דלצני ורצא כגון הכהו על ידו וזממה וסופה לחזור קודם שיהא לחירות ללצני נותנין שצט קטנה לרב ושצט גדולה לעבד ואע"ג דלא מפסקיד העבד מילי אלל כל ההפסד של הרב הוא מ"מ כיון דשם נזק הוא לו וזכוק של קטיעת ידו אין לרב אפי' פירות ללצני גס כזיקין זה לא יטול כלום ולרצא נותן הכל לרב שצטו שכלל יוס ויוס:

כאילו הן בני חורין שירדו מנכסיהם. כי יש עשירים שאין מתצייסין יותר מצני חורין שירדו וכן ענייט ואין יכולין לקדקד עליהם כ"כ אלה מהן מתצייס כאלו ירד ואיזה מתצייס יותר או פחות וכיוצא בזה מלינו כשתעמין ^(ע"ג) גצי העציר טלימו ופרע ראש של אשה כשוק דאין מתקדקין כדבר אס היו מפנייהם כגון בני אלס חשויים או לא אלל שיש לשומא אחת:

עד שיתבויין לו. וא"ת לרבנן כשתעמין מני דרשי ציה ושמא מצנעי ליה לשום דרשה: **אבל** צמישם שיימינן בהו. ולא דמי לנתכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם לכתי והרג את ישראל דהתם איכא קרא דדרשינן כפרק ז' דמכות (דף ז') כצלי דעת פרע לנתכוון להרוג את הבהמה כו' והכא ליכא קרא ולא ילפינן מהתם דהא מצנעי לן קרא הכא לרבי שמעון לפטור נתכוון לנייש את זה וצייט את זה אף על גב דאיכא קרא כדניי נפשות: ערוס

דמיכלמו

תורה אור השלם

1. וכן יקרא איש שנא לרעהו וארב לו וקטע ע"ליו ורעהו נפש וקטע וקטע אל אחת הקצרים דברים יט א:
2. כי יצא אנשים יחדו איש ואחיו וקרבא אשת האחד להציל את אישה מיד מכה ושללה ק"ה ודחוקה במבש"י: דברים כה יא

רבינו הגנאל

וקתאני חייב כבולן, שעמ מינה דמכה אביו ואמו כי האי גונא וחייב כבולן. דחיקין לא בשחורב בלא לאביו. ואקשינן, או חורש כן מות הוא דהא אמר רבה המכה אביו וחורשו חייב מיתה, אי איפשר בלא חבורה, כבידנא דמחי ליה טיפאת דרמא נפלה ליה באוניה והוי חרש. ופרקינן, לא בשגלחו. או בשגלחו סופו לחזור השער, והיו בניי דחיקין, לא דמי לבניין מתניתין, לא הדר כגון דסכיב נשא. פיר', גלחו ומשה בראשו סם שאינו צומח בה שער לעולם. וחייב כבולן דקתאני כמתניתין. וק"ל, כדאמרינן. צער, דאית ליה קרטופני שנתן חבורתו והיה השער מגינה עליהן ועתה מצטער עליהן. ריפוי, דנעי אסוייהו. שבת, שיהיה בני הלולא שחוק מגולה ראש ונטול שחוק ועכשיו מתבייש מפני קרטופני בראשו, ברישת, אין לך בשת גדולה מזו. והא בעינא דרבה, לאבי ורבה ששיטא להו. דאיתמר, הכהו על ידו צמחה וסופו לחזור, אמר צמחי נותן לו רבי שבת גדולה והוא הנותן כדאמרינן שמוין אצלו, כעבד, ושבתי קטנה רואין כאלו שומר קישואין. רבא אמר אינו נותן לו אלל שבתו שבכל יום. איתמר הקוטע יד עבד עברי שלחבירו וכו'. רבא אמר הכל ינתן לרב, ויקח דמי נזק קרקע ואוכל הרב הפירות עד שיצא העבד. פשיטא פיסח אצל עצמו ואצל רבו לא פיסח. איהי דמי, דפסקיה לריש איהי הכל לעצמו. פיסח נמי אצל רבו, כגון הקוטע את ידו, היינו פלוגתיהו דאבי ורבא. הלכה כרבא. ויש אוניה. פיר' ראש אונן. ויש נחיריה, מלשון מנחיריו יצא עשן, והו בשלשן ישמעאל דאם אנה. ירושלמי. אמר ר' יוחנן הקוטע יד עבדו שלחבירו רבו נטול חמשה דברים וכו'. פיר' עבד כנעני. אי א' שמעון האבד נתכוון לבייש את זה ובייש את זה פטור, מאי טעמא בקטלא נ' וקיימא לן דאינו חייב בבשרת עד שיתכוון לו.